

Supplement, q. 40, a. 7 (corpus)

Of de gewaden van de bedienaars op passende wijze ingesteld zijn door de Kerk?

Ik antwoord dat de kledingstukken van de bedienaars de vereiste disposities aanduiden om de goddelijke zaken te behandelen. Aangezien bepaalde zaken vereist zijn voor allen en sommige zaken vereist zijn voor de hogere bedienaars, die minder vereist zijn voor de lagere bedienaars, daarom zijn bepaalde kledingstukken gemeenschappelijk voor alle bedienaars, terwijl sommige kledingstukken enkel toebehoren aan de hogere bedienaars.

Daarom is het passend dat alle bedienaars de **amict** dragen die de schouders bedekt, symbool voor de kracht in de uitoefening van het Goddelijk Officie waartoe zij geroepen zijn; zo ook de **albe**, die staat voor het zuivere leven en de **cingel** die staat voor de onderdrukking van het vlees.

De *subdiaken* draagt bovendien de **manipel**, die staat voor de zuivering van elke vlek, want de manipel is als een zakdoek die dient om het gezicht af te vegen; de subdiakens zijn immers de eersten die toegelaten worden tot het gewijde dienstambt. De subdiakens zijn bovendien gekleed in een nauwe **tuniek**, waarmee de leer van Christus wordt aangeduid. Daarom hingen er in de Oude Wet kleine bellen aan en zijn de subdiakens de eersten die toegelaten worden om de leer van de Nieuwe Wet te verkondigen.

De *diaken* draagt daarenboven de **stool** over zijn linkerschouder om eraan te herinneren dat het object van zijn dienstwerk de sacramenten zelf zijn en de dalmatiek (een breed gewaad, zo genoemd omdat het voor het eerst in Dalmatië gebruikt werd), symbool dat hij de eerste is om de sacramenten uit te delen: hij immers deelt uit het bloed uit en in het uitdelen van het bloed dient men genereus te zijn.

Maar in het geval van de *priester* hangt de stool over beide schouders ten teken dat hij de volle macht gekregen heeft om de sacramenten uit te delen; niet als dienaar van een ander en daarom wordt de stool recht naar beneden gedragen. Hij draagt tevens het **kazuifel**, symbool van de liefde want hij dient het sacrament van de liefde, de Eucharistie toe.

De *bisschoppen* dragen daarenboven negen ornamenten: **sokken, sandalen, gordel, tuniek, dalmatiek, mijter, handschoenen, ring en staf**. Immers zij hebben **negenvolmachten** meer dan de priester: de wijding van clerici, de zegening van maagden, de wijding van bisschoppen, de handoplegging, de wijding van kerken, de wegzending van clerici, de viering van synoden, de zegening van het Chrisma, de zegening van gewaden en vaatwerk.

We kunnen ook zeggen dat de **sokken** de rechte levenswandel symboliseren, de **sandalen** die de voeten bedekken, de verachting voor aardse goederen; de **gordel** die de stool met de albe verbindt, staat voor zijn liefde voor de deugd; de **tuniek** staat voor volharding want van Jozef wordt gezegd (Gen. 37, 23) dat hij een lange tuniek droeg die tot aan zijn enkels reikte, waarmee het einde van het leven wordt aangeduid; de **dalmatiek** staat voor de vrijgevigheid inzake werken van barmhartigheid; de **handschoenen** staan voor de verstandigheid in het handelen; de **mijter** duidt de wijsheid van de twee Testamenten aan en heeft daarom twee uiteinden; de **staf** duidt zijn pastorale zorg aan waarmee hij dwalenden moet verzamelen (dit wordt aangeduid door de kromming aan het einde van de staf), de zwakken moet ondersteunen (dit wordt aangeduid door de knop van de staf) en de tragen moet aansporen (dit wordt aangeduid door de punt aan de voet van de staf). Vandaar het vers: "Verzamel de dwalenden, ondersteun de zwakken, moedig de tragen aan". De **ring** symboliseert de geloofsmysterieën die de Kerk met Christus verenigen: de bisschoppen zijn de bruidegommen van de Kerk, in de plaats van Christus.

Bovendien dragen de *aartsbisschoppen* het **pallium** als teken van hun bevoorrechte volmacht want het herinnert aan de gouden ketting die men gewoonlijk gaf aan hen die oprecht gevonden hadden.